

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมกง
อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*

ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE OF THONG
MONGKHON SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, BANG
SAPHAN DISTRICT, PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

ประชุม หอมแดง

Prachum Homdang

เพชร สารต์เงิน

Phachara Sartngern

คณะรัฐประศาสนศาสตร์และสังคมศึกษา, มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด, ประเทศไทย
Faculty of Public Administration and Social Sciences, Stamford International University, Thailand
E-mail: prachum2520@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมวิธีครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลทองมกง 2) ศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมกง 3) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงาน 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมกง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทองมกง จำนวน 390 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ความแปรปรวนทางเดียว การถดถอยเชิงพหุ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า 1) การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมกง อยู่ในระดับมาก 2) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 3) หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ควรมีการวางแผนงานการดำเนินงานจากปัญหาของประชาชน จัดองค์กรตามสายการบังคับบัญชา ปฏิบัติงานตามการสั่งการของผู้บริหาร มีการประสานงานที่ดี กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

คำสำคัญ: การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This study employed a mixed-methods approach to 1) study the level of administration of Thong Mongkol sub-district Administrative Organization, 2) study the differences between personal characteristics that have opinions towards the administration of Thong Mongkol sub-district Administrative Organization, 3) study the causal relationship between good governance and administration, and 4) study the guideline for developing the administration based on the principle of good governance of Thong Mongkol sub-district Administrative Organization. The sample consisted of 390 people living in Thong Mongkol sub-district Administrative Organization and 8 key informants. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way variance, multiple regression, and content analysis. The results of the study found that 1) the administration of Thong Mongkol sub-district Administrative Organization was at a high level. 2) Different personal characteristics, including age, education level, occupation, and marital status, had different opinions towards the administration at the 0.05 significance level. 3) The principle of good governance, in terms of the principle of value for money, had a causal relationship with the administration at the 0.001 significance level, as did the rule of law, the principle of participation, and the principle of responsibility. Morality and transparency also exhibited a significant cause-and-effect relationship with management at the 0.01 level. There is a cause-and-effect relationship with management at a significance level of 0.05. And 4) Guidelines for developing management according to the principles of good governance found that There should be a plan for operations based on people's problems, organization according to the chain of command, work according to the executive's orders, have good coordination, and supervise operations to be in accordance with the plan.

Keywords: Administration, Good Governance, Sub-district Administrative Organization

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของรัฐ โดยได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560) แม้ว่าได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในภาครัฐมาเป็นเวลาพอสมควร แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่

เกิดขึ้นหลายอย่างในสังคมไทยให้หมดไปได้ แต่ยังคงพัฒนาหลักธรรมาภิบาลควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบประชาธิปไตยด้วย ซึ่งถือเป็นเป้าหมายที่ประเทศไทยจะต้องเดินไปถึง (พระครูปลัดประวิทย์ วรธมโม, 2564)

องค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดตั้งองค์การ ก็เพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 ที่องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำได้ และมาตรา 69/1 ซึ่งกล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยนำวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยคำนึงถึงการให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องใน กระบวนการต่างๆ กระบวนการดำเนินงานโครงการ และร่วมรับผลประโยชน์จาก โครงการพัฒนา รวมถึงความพยายามที่จะประเมิณผลโครงการนั้นๆ ทั้งการจัดทำงบประมาณ การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมิณผลการปฏิบัติงาน โดยกระทำอย่างเปิดเผยในเรื่องการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร (รมณีย์ วงษา, 2559)

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ยังมีปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลหลายด้าน เช่น ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติตำบลให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง พนักงานมาปฏิบัติงานไม่ตรงเวลา ไม่ได้จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานของแต่ละส่วน/กอง สำหรับการติดต่อกันไว้อย่างชัดเจน ขาดการจัดทำประชาคมก่อนดำเนินงานทุกโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน ขาดการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมิณผลแผนการปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีการให้บริการประชาชนในช่วงเวลาพักเที่ยง และด้านหลักความคุ้มค่า มีการใช้งบประมาณไม่เหมาะสมกับโครงการ/กิจกรรม เป็นต้น (รมณีย์ วงษา, 2559) แม้มีการศึกษาเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ยังคงขาดการวิจัยที่เฉพาะเจาะจงกับองค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการประกอบการวางแผนพัฒนาการบริหารงานของบุคลากรด้านต่างๆ ภายในองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับ เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้ดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล รวมทั้งสิ้น 10,430 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล, 2567) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตัวแทนระดับผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล จำนวน 2 คน ตัวแทนบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล จำนวน 2 คน และตัวแทนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน ผู้วิจัยใช้การเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคลและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอย่างน้อย 3 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย (1) เพศ (2) อายุ (3) ระดับการศึกษา (4) อาชีพ (5) สถานภาพสมรส (6) รายได้ต่อเดือน มีจำนวน 6 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักการมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ (6) หลักความคุ้มค่า มีจำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ประกอบด้วย (1) การวางแผน (2) การจัดการองค์กร (3) การสั่งการ (4) การประสานงาน และ (5) การควบคุมงาน มีจำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดมีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง (content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (content validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) จำนวน 3 ท่าน ซึ่งจากการคำนวณหาค่า IOC ครั้งนี้ได้เท่ากับ 1.00 และในการคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามในภาพรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.972

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือวิจัย ซึ่งเป็นการใช้คำถามปลายเปิดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถออกความเห็นหรือให้ข้อมูลได้อย่างเปิดเผย โดยผู้วิจัยจะสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามคำถามที่ถูกเตรียมไว้ล่วงหน้า แต่จะเรียงคำถามใหม่ได้ หรือเปลี่ยนแปลงคำพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของผู้ให้ข้อมูล อันจะส่งผลต่อความยืดหยุ่นในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์จะ

ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย (1) การวางแผน (2) การจัดการองค์กร (3) การสั่งการ (4) การประสานงาน และ (5) การควบคุมงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 ชุด ซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน จากตัวแทนระดับผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 2 คน ตัวแทนบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์จำนวน 2 คน และตัวแทนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 4 คน

2. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด 390 ชุด คิดเป็น 100% แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ สำหรับแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก นำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ระดับการศึกษา (4) อาชีพ (5) สถานภาพสมรส (6) รายได้ต่อเดือน โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักการมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ และ (6) หลักความคุ้มค่า และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย (1) การวางแผน (2) การจัดการองค์กร (3) การสั่งการ (4) การประสานงาน และ (5) การควบคุมงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในตอนท้ายของแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงและเรียงเรียงให้เห็นถึงประเด็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยใช้สถิติ one-way ANOVA และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multi Linear Regression Analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูลก่อนทำการวิเคราะห์เพื่อให้ผลการวิจัยมีความแม่นยำและมีความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่างๆ จากผู้ให้ข้อมูล จากนั้นใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการตีความ

จากข้อมูลเบื้องต้นให้เป็นข้อมูลที่สื่อความหมายของผู้ให้ข้อมูล ด้วยการแยกประเภทและการลดทอนข้อมูลเพื่อจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อนำมาตีความและสร้างข้อสรุปโดยนำผลการสรุปต่างๆ มาเชื่อมโยงจนเกิดเป็นโครงสร้างของข้อสรุปที่สามารถตอบปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวม

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การบริหารงาน	ลำดับที่
1. การวางแผน	3.55	0.73	มาก	2
2. การจัดการองค์กร	3.52	0.70	มาก	4
3. การสั่งการ	3.55	0.75	มาก	3
4. การประสานงาน	3.58	0.80	มาก	1
5. การควบคุมงาน	3.42	0.78	มาก	5
รวม	3.52	0.68	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการประสานงาน ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.80) ด้านการวางแผน ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.73) ด้านการสั่งการ ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.75) ด้านการจัดการองค์กร ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.70) และด้านการควบคุมงาน ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = 0.78)

2. ความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2 แสดงความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้	Sig.	ผลการทดสอบ
เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล ไม่ต่างกัน	One way ANOVA	0.773	ปฏิเสธ
อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล แตกต่างกัน	One way ANOVA	0.000*	ยอมรับ
ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล แตกต่างกัน	One way ANOVA	0.037*	ยอมรับ

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า หลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($F = 167.148$ และ $P \leq 0.001$) กับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 71.90-72.40 โดยมีค่าทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน (Durbin-Watson) ในครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 1.722 โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (R) อยู่ในระดับสูง 0.851 และเมื่อพิจารณาจากการปรับมาตรฐานของตัวแปร (Standardized Variables) ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และค่า สปส. Beta แล้วมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\beta_{\text{ความคุ้มค่า}} = 0.496$, Sig. = 0.000) ด้านหลักนิติธรรม ($\beta_{\text{นิติธรรม}} = 0.183$, Sig. = 0.006) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\beta_{\text{รับผิดชอบ}} = 0.172$, Sig. = 0.009) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\beta_{\text{มีส่วนร่วม}} = 0.170$, Sig. = 0.010) ด้านหลักคุณธรรม ($\beta_{\text{คุณธรรม}} = 0.165$, Sig. = 0.012) และด้านหลักความโปร่งใส ($\beta_{\text{ความโปร่งใส}} = 0.142$, Sig. = 0.018) กล่าวคือ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นผลมาจากหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \hat{Y} &= b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 \\ &= 0.710 + 0.173 (\text{หลักนิติธรรม}) + 0.154 (\text{หลักคุณธรรม}) + 0.113 (\text{หลักความโปร่งใส}) + 0.156 (\text{หลักการมีส่วนร่วม}) + 0.159 (\text{หลักความรับผิดชอบ}) + 0.432 (\text{หลักความคุ้มค่า}) \end{aligned}$$

สรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาล ในภาพรวม ด้านหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการวางแผน ได้แก่ (1) ควรมีการวางแผนงานต่าง ๆ ในการดำเนินงาน อาทิ แผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้มาจากการรับฟังปัญหาของประชาชนจากการประชุมประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล (2) ควรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อจัดทำโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อเสร็จสิ้นการวางแผนแล้ว (3) ควรมีการจัดรูปแบบขององค์กรอย่างชัดเจนตามแผนการจัดองค์กร โดยแยกเป็นสำนักและกองต่าง ๆ รวมถึงภายในกองก็ยังคงแบ่งงานเป็นฝ่าย ๆ เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการจัดการองค์กร ได้แก่ (1) ควรมีการจัดองค์กรโดยยึดหลักตามสายการบังคับบัญชา

โดยการแบ่งหน่วยงานหลักตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบออกเป็นสำนักและกองต่าง ๆ (2) ควรจะมีการจัดสรรอัตรากำลังทั้งข้าราชการ และพนักงานจ้างให้เพียงพอกับงานที่รับผิดชอบ ให้มีจำนวนคนที่เหมาะสมกับปริมาณงาน (3) ควรมีการกำหนดงานที่ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม รวมทั้งควรมีการตรวจสอบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และร่วมกันพิจารณาปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ด้านการสั่งการ ได้แก่ (1) ควรมีการปฏิบัติงานตามอำนาจการสั่งการของผู้บริหาร หัวหน้ากอง และหัวหน้างานต่าง ๆ โดยจะสั่งการตามหน้าที่และความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่กำหนด (2) ควรมีการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามที่ต้องการได้ รวมทั้งบุคลากรของหน่วยงานควรปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) ควรมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานรายบุคคล และแบ่งความรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อจะได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จลุล่วงตามระยะเวลาที่กำหนด และควรจัดทำผังสายบังคับบัญชา เพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการประสานงาน ได้แก่ ควรมีการประสานงานที่ดี ไม่ว่าทั้งหน่วยงานภายในหน่วยงาน อาทิ ผู้นำชุมชน และประชาชน เพื่อให้มีการทำงานที่สอดคล้องและไม่ซ้ำซ้อนกัน อันจะส่งผลให้การดำเนินงานภายในหน่วยงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านการควบคุมงาน ได้แก่ (1) ควรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ข้อบัญญัติงบประมาณ หรือแนวทางปฏิบัติที่กำหนด ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และแนวทางการดำเนินงาน (2) ควรมีการติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีการกำหนดแนวทางในการควบคุมงานไว้ อาทิ การใช้แผนการดำเนินงานเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เป็นตัวกำหนดกรอบระยะเวลา เป้าหมาย รวมถึงงบประมาณที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน (3) ควรมีการรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ (4) ควรสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบและติดตามกระบวนการทำงานเพื่อนำมาปรับกลยุทธ์ขององค์กร พิจารณาถึงข้อผิดพลาดและติดตามแก้ไข

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวม มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล มีการดำเนินงานเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยทรัพยากรหรือปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามหลักการบริหารจัดการประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำหรือการอำนวยความสะดวก การประสานงาน และการควบคุม สอดคล้องกับทฤษฎีของ ฟาโยล (Fayol) (1916) เป็นนักทฤษฎีการบริหารคนแรกที่ทำให้ความสนใจศึกษาการจัดการองค์การและการบริหาร (Principles of Organization and Management) โดยเห็นว่าการบริหารงานมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อ POCCC และเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดผลตามที่วางไว้ คือ 1) การวางแผน (Planning) ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย ระยะเวลาการดำเนินงาน การวางแผนจะต้องมีลักษณะที่สำคัญคือ มีความเป็นเอกภาพ (unity) มีความต่อเนื่อง (continuity) มีลักษณะยืดหยุ่น (flexible) และมีความกระชับและชัดเจน (precision) การวางแผนจะมีความเกี่ยวข้องกับการ

คาดการณ์อนาคตขององค์กร 2) การจัดองค์กร (Organizing) เป็นโครงสร้างของภาระหน้าที่และอำนาจองค์กรประกอบในเรื่องการจัดองค์กรเป็นการพิจารณาแบ่งงานภายในหน่วยงานว่าใครควรทำอะไรในองค์กร ควรจะประกอบด้วยหน่วยงานย่อยมากน้อยเพียงใด และแต่ละหน่วยงานย่อยควรจะทำหน้าที่ใดจึงจะทำให้งานในองค์กรบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3) การสั่งการ (Commanding) ผู้ที่สั่งการจะต้องมีความรู้ในเรื่องของคน และมอบหมายงานจัดให้มีการประสานงาน จัดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อดำเนินการตามแผนโครงการ สามารถสรุปการทำงานที่ผ่านมาได้และไม่หมกมุ่นอยู่กับรายละเอียดมากนัก มีความสามารถในการเชื่อมโยงงานและบุคคลเข้าด้วยกัน 4) การประสานงาน (Coordinating) เป็นการทำงานเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดเป้าหมายตามที่ต้องการ โดยการเชื่อมกิจกรรมต่างๆ ในองค์กรเข้าด้วยกันเป็นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กร รวมไปถึงเชื่อมโยงการทำงานกับภาคประชาชนและทุกภาคส่วน และ 5) การควบคุมงาน (Controlling) ได้แก่ การกำกับงานตลอดจนบริหารจัดการทุกอย่างให้สำเร็จลุล่วงไปตามแผนที่วางไว้ ประครองการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบที่กำหนด ทั้งในเรื่องของกรอบเวลา มาตรฐานการปฏิบัติการ ขั้นตอนการทำงาน ไปจนถึงการประสานงานทุกฝ่ายให้เกิดความราบรื่น การควบคุมนี้ยังรวมถึงการบริหารที่ไม่ใช่ทรัพยากรบุคคลอีกด้วย แต่รวมถึงทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบ เครื่องจักรผลผลิตที่ได้ ตลอดจนงบประมาณในการดำเนินงานทั้งหมดด้วยเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ที่สุด การควบคุมจะมุ่งพิจารณาถึงข้อผิดพลาดและจุดอ่อนที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี สีหะคลัง (2559) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนในอำเภอเข้า้อย จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร และด้านการประสานงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา จัตตุพรพงษ์ (2560) วิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในการบริหารงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ในภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การจัดองค์กร การวางแผน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมกำกับ

2. ความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวณิชยา ขวัญกิจวณิชย์ (2561) วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หลักธรรมาภิบาล ในภาพรวม ด้านหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เป็นปัจจัยที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล สามารถดำเนินการบริหารจัดการงานของหน่วยงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยทรัพยากรหรือปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งหลักความคุ้มค่ามีอิทธิพลสูงสุดต่อการบริหารงานของ อบต. ทองมั่งคล ซึ่งสะท้อนว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ เชิดฉิ่ง (ไพโรจน์ เชิดฉิ่ง, 2560) การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ทุกด้านเรียงตามลำดับดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

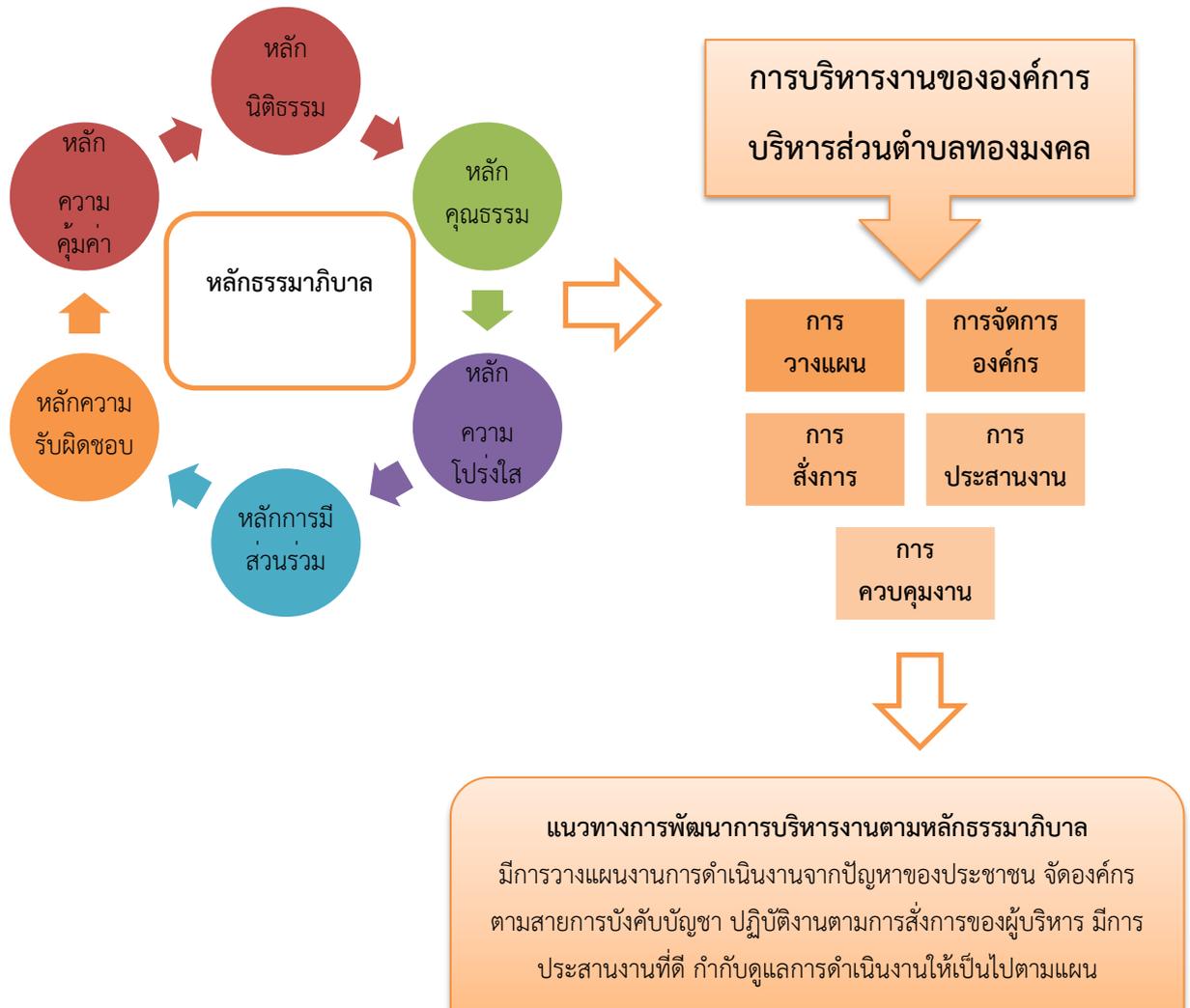
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการวางแผน ได้แก่ (1) ควรมีการวางแผนงานต่าง ๆ ในการดำเนินงาน อาทิ แผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้มาจากการรับฟังปัญหาของประชาชนจากการประชุมประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล (2) ควรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อจัดทำโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อเสร็จสิ้นการวางแผนแล้ว (3) ควรมีการจัดรูปแบบขององค์กรอย่างชัดเจนตามแผนการจัดองค์กร โดยแยกเป็นสำนักและกองต่าง ๆ รวมถึงภายในกองก็ยิ่งแบ่งงานเป็นฝ่าย ๆ เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการจัดการองค์กร ได้แก่ (1) ควรมีการจัดองค์กรโดยยึดหลักตามสายการบังคับบัญชา โดยการแบ่งหน่วยงานหลักตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบออกเป็นสำนักและกองต่าง ๆ (2) ควรมีการจัดสรรอัตรากำลังทั้งข้าราชการ และพนักงานจ้างให้เพียงพอกับงานที่รับผิดชอบ ให้มีจำนวนคนที่เหมาะสมกับปริมาณงาน (3) ควรมีการกำหนดงานที่ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม รวมทั้งควรมีการตรวจสอบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และร่วมกันพิจารณาปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ด้านการสั่งการ ได้แก่ (1) ควรมีการปฏิบัติงานตามอำนาจการสั่งการของผู้บริหาร หัวหน้ากอง และหัวหน้างานต่าง ๆ โดยจะสั่งการตามหน้าที่และความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่กำหนด (2) ควรมีการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามที่ต้องการได้ รวมทั้งบุคลากรของหน่วยงานควรรีบบุปฏิบัติตาม

คำสั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) ควรมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานรายบุคคล และแบ่งความรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อจะได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จลุล่วงตามระยะเวลาที่กำหนด และควรจัดทำผังสายบังคับบัญชา เพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการประสานงาน ได้แก่ ควรมีการประสานงานที่ดี ไม่ว่าจะทั้งหน่วยงานภายในหน่วยงาน อาทิ ผู้นำชุมชน และประชาชน เพื่อให้มีการทำงานที่สอดคล้องและไม่ซ้ำซ้อนกัน อันจะส่งผลให้การ ทำงานภายในหน่วยงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านการ ควบคุมงาน ได้แก่ (1) ควรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ข้อบัญญัติงบประมาณ หรือแนวทางปฏิบัติที่กำหนด ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และแนวทางการดำเนินงาน (2) ควรมีการติดตามการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีการกำหนดแนวทางในการควบคุมงานไว้ อาทิ การใช้แผนการ ดำเนินงานเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เป็นตัวกำหนดกรอบระยะเวลา เป้าหมาย รวมถึงงบประมาณที่ต้อง ปฏิบัติ ซึ่งได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน (3) ควรมีการรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานให้แก่ บุคลากรในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ (4) ควรสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบและติดตามกระบวนการ ทำงานเพื่อนำมาปรับกลยุทธ์ขององค์กร พิจารณาถึงข้อผิดพลาดและติดตามแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมน บุศย์จันทร์ และคณะ (2566) วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล วังจันทร์ อำเภอกงกระเจา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรร มาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ อำเภอกงกระเจา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ควรมีการวางแผนงาน ต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ควรมีการจัดองค์กรโดยยึดหลักตามสายการบังคับบัญชา ควรมีการปฏิบัติงานตามอำนาจ การสั่งการของผู้บริหาร ควรมีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้บริการประชาชนควรมีการกำกับดูแลการ ดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน หรือแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมวงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล คือ ควรมีการวางแผนงานการ ดำเนินงานจากปัญหาของประชาชน จัดองค์กรตามสายการบังคับบัญชา ปฏิบัติงานตามการสั่งการของผู้บริหาร มี การประสานงานที่ดี กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน ได้องค์ความรู้ใหม่ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัย

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัยได้ทราบถึง 1) การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมและรายด้าน มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 2) ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) หลักธรรมภิบาล ในภาพรวม ด้านหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ควรมีการวางแผนงานการดำเนินงานจากปัญหาของประชาชน ควรมีการจัดองค์กรตามสายการบังคับบัญชา ควรมีการปฏิบัติงานตามการสั่งการของผู้บริหาร ควรมีการประสานงานที่ดี ควรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน ข้อเสนอแนะประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ (สำหรับ อบต.) ได้แก่ 1) ควรมีการวางแผนงานต่าง ๆ ในการดำเนินงาน อาทิ แผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้มาจากการรับฟังปัญหาของประชาชนจากการประชุมประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล 2) ควรมีการกำหนดงานที่ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม รวมทั้งควรมีการตรวจสอบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และร่วมกันพิจารณาปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 3) ควรมีการปฏิบัติงานตามอำนาจการสั่งการของผู้บริหาร หัวหน้ากอง และหัวหน้างานต่าง ๆ โดยจะสั่งการตามหน้าที่และความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่กำหนด 4) ควรมีการประสานงานที่ดี ไม่ว่าจะทั้งหน่วยงานภายในหน่วยงาน อาทิ ผู้นำชุมชน และประชาชน เพื่อให้มีการทำงานที่สอดคล้องและไม่ซ้ำซ้อนกัน อันจะส่งผลให้การทำงานภายในหน่วยงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น 5) ควรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ข้อบัญญัติงบประมาณ หรือแนวทางปฏิบัติที่กำหนด ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และแนวทางการดำเนินงาน 6) ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ เพื่อให้แผนการพัฒนาการบริหารงานมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน 7) ควรมีการจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอในแต่ละหน่วยงานย่อย เพื่อให้บริหารงานมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น 8) ควรมีวิธีการสั่งการที่เหมาะสมกับบุคคลที่ไม่มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดการหรือจัดผู้ที่มีความสามารถออกไปจากองค์กรได้ 9) ควรมีการประสานที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บุคลากรของ อบต.สามารถติดต่อขอข้อมูลที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานได้อย่างสะดวกรวดเร็ว 10) ควรมีการควบคุมพิจารณาถึงข้อผิดพลาดและจุดอ่อนที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และบุคลากรของ อบต.ควรได้รับอิสระในการทำงานไม่ถูกบังคับอย่างเข้มงวด 11) ควรมีการกำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจนขึ้น 2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ (สำหรับนักวิจัยในอนาคต) ได้แก่ 1) ควรศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทั้งจังหวัด เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้อย่างมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของพื้นที่ 2) ควรมีศึกษาหลักธรรมาภิบาลอื่นๆ ให้ครบทั้ง 10 ข้อ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เช่น หลักประสิทธิผล (effectiveness) หลักประสิทธิภาพ (efficiency) หลักการตอบสนอง (responsiveness) หลักการกระจายอำนาจ (decentralization) หลักความเสมอภาค (equity) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (consensus oriented) เป็นต้น

บรรณานุกรม

กชมน บุศย์จันทร์ และคณะ. (2566). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 6(5), 406-425.

- พระครูปลัดประวิทย์ วรธมฺโม. (2564). การกำหนดนโยบายสาธารณะของรัฐบาลไทย. วารสารมหาจุฬานาค
รทรรศน์, 8(3), 29-43.
- ไพโรจน์ เชิดฉิ่ง. (2560). การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
ปากน้ำปราณ อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- รมณีย์ วงษา. (2559). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภอนครศรีอยุธยา จังหวัดนครศรีอยุธยา. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, 3(1),
17-24.
- วณิชยา ขวัญกิจฉวีชัย. (2561). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดงพญาอำเภอบ่อ
เกลือ จังหวัดน่าน. ใน (งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). วิทยาลัย
การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สุกัญญา จัตตพรพงษ์. (2560). การนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในการบริหารงานของสำนักงานเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี. ใน (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- สุมาลี สีหะคลัง. (2559). ประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี. ใน (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐ
ประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- องค์การบริหารส่วนตำบลทองมด. (2567). ข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ เดือนเมษายน 2567. ประจวบคีรีขันธ์:
องค์การบริหารส่วนตำบลทองมด.
- Fayol, H. (1916). General and industrial management. London: Sir Isaac Pitman and Son.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.). New York: Harper and Row.